

เทคนิคในการบรรเลงเครื่องดนตรี

การบรรเลงเดี่ยวเป็นการแสดงความสามารถทั้งจังหวะ ทำนองฝีมือผู้บรรเลง ซึ่งต้องมีความแม่นยำในตัวโน้ต มีเทคนิคในการบรรเลงจะทำให้บรรเลงเพลงได้อย่างถูกต้องไพเราะ การบรรเลงรวมวงผู้บรรเลงต้องแม่นยำจังหวะ ทำนอง และมีปฏิภาณไหวพริบในการบรรเลง การใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องจะทำให้เครื่องดนตรีมีอายุการใช้งานที่ยาวนานและมีประสิทธิภาพ

1. การบรรเลงเดี่ยว คือ การบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเดียว เป็นการบรรเลงคนเดียว แสดงถึงความสามารถของผู้บรรเลงทั้งในเรื่องความแม่นยำในด้านจังหวะ ทำนองเพลง

เทคนิคในการบรรเลงเดี่ยว

- 1.1 ผู้บรรเลงต้องมีความสามารถและฝีมือในการบรรเลง
- 1.2 ผู้บรรเลงต้องฝึกจดจำจังหวะทำนองของบทเพลงเพื่อให้บรรเลงได้ถูกต้อง
- 1.3 ผู้บรรเลงต้องฝึกอ่านโน้ตก่อนการบรรเลงเสมอ
- 1.4 ผู้บรรเลงต้องมีปฏิภาณไหวพริบในการบรรเลงเพราะการบรรเลงเดี่ยว บางครั้งมีการประชันฝีมือในการบรรเลงโต้ตอบกัน จึงต้องบรรเลงเพลงที่มีความเหนือชั้นกว่า
- 1.5 ผู้บรรเลงต้องมีสมาธิในการบรรเลงเพื่อให้การบรรเลงดนตรีได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนองเพลง

2. การบรรเลงรวมวง คือ การบรรเลงร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

เทคนิคในการบรรเลงรวมวง

- 2.1 ฝึกฟังจังหวะเพื่อให้สามารถบรรเลงดนตรีได้ถูกต้องตามจังหวะและช่วยให้งวงบรรเลงได้อย่างราบรื่น
- 2.2 ผู้บรรเลงจะต้องฝึกการอ่านโน้ตที่จะบรรเลงเพื่อให้บรรเลงได้อย่างถูกต้อง
- 2.3 ขณะบรรเลงผู้บรรเลงต้องมีความมั่นใจและบรรเลงได้เข้าจังหวะ ทำนองกับผู้บรรเลงอื่น
- 2.4 ผู้บรรเลงต้องมีปฏิภาณไหวพริบในการบรรเลงเพราะบรรเลงร่วมกับผู้อื่นเมื่อมีการผิดจะต้องสามารถกลับเข้าสู่บทเพลงร่วมกับผู้อื่นได้อย่างแม่นยำ

แบบฝึกหัด
เรื่องการบรรเลงเครื่องดนตรี

1. ให้นักเรียนอธิบายเทคนิคการบรรเลงเดี่ยว (ให้ตอบเป็นข้อ ๆ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนอธิบายเทคนิคการบรรเลงรวมวง (ให้ตอบเป็นข้อ ๆ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการใช้และเก็บบำรุงรักษาเครื่องดนตรีที่นักเรียนเลือกใช้ในการบรรเลง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หลักการจัดการแสดงดนตรี และมรยาทในการฟัง

คุณประโยชน์ของการจัดการแสดงดนตรี

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน
2. ได้ศึกษาสิ่งที้นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในการเรียนรู้
3. นักเรียนมีโอกาสปกครองกันเอง และมีหนทางระบายความคิดเห็น โดยผ่านกิจกรรมบางอย่างใน

โรงเรียน

4. ช่วยให้มีโอกาสได้รับความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรมบางอย่างของนักเรียนด้วย
5. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำ
6. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกมั่นคงในทางใจ เพราะมีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เกิดความสามัคคี
7. ช่วยเสริมบุคลิกภาพนักเรียนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
8. ช่วยฝึกความเป็นพลเมืองที่รู้จักรับผิดชอบ การจัดการแสดงในโรงเรียน

ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งควรที่จะได้มีการเตรียมการ ซึ่งต้องมีการแบ่งภาระหน้าที่ มีกลุ่มกระทำงาน รับผิดชอบในงานด้านต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอน

หน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการแสดง

1. ผู้อำนวยการแสดง

สรรหางบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดการแสดงสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานรับผิดชอบการจัดการแสดงทั้งหมด

2. ผู้กำกับการแสดง

รับนโยบายจากผู้อำนวยการแสดง มาจัดการแสดงให้บรรลุเป้าหมาย สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละหน่วยงาน แทนผู้อำนวยการแสดง เพราะการจัดการแสดงเป็นงานแบบหมู่คณะ ดังนั้น คนที่จะทำงานร่วมกันได้จะต้องเป็นคนที่ผู้กำกับแสดงรู้จักเป็นอย่างดีในแต่ละหน่วยงาน ผู้กำกับการแสดงจะต้องให้ทุกคนในหน่วยงานพิจารณาคัดเลือกหัวหน้าเพื่อที่จะประสานกับหน่วยงานอื่นคัดเลือกผู้แสดงให้เหมาะสมกับการแสดง เมื่อเลือกผู้แสดงได้ครบ ผู้กำกับการแสดงควรจะกำหนดการฝึกซ้อมที่แน่นอน เพื่อให้เวลาในการฝึกจัดหาแถบบันทึกเสียงเพลงประกอบ โดยขอความร่วมมือจากกลุ่มวิชาดนตรี นาฏศิลป์การฝึกซ้อมมีดังนี้ 1. ซ้อมเป็นจุด หัดให้ผู้แสดงทำการแสดงให้ถูกต้อง ทั้งนี้ แล้วแต่ครูผู้ฝึกหัดจะเป็นผู้หนดหมาย 2. ซ้อมใหญ่ การซ้อมในขั้นนี้จะต้องเป็นเวลาที่การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว เพราะการซ้อมใหญ่ก็คือการซ้อมทุกสิ่ง ทุกอย่างเพื่อแก้ไขให้องค์ประกอบของการแสดงดีขึ้น

3. ผู้กำกับเวที

ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้กำกับการแสดง โดยเฉพาะการแสดงบนเวที ต้องเตรียมสมุดจดรายละเอียดทุกขั้นตอนตามที่ผู้กำกับการแสดงได้วางแผนไว้ควบคุมหน่วยงานทั้งหมดบนเวที ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย ถูกต้องทุกประการผู้กำกับเวทีมีอำนาจเต็มบนเวที ดังนั้นจึงต้องมีหน้าที่ควบคุมการแสดงทั้งหมด เริ่มตั้งแต่การจัดฉาก ไฟ เครื่องเสียง คนตรี อาจขอความร่วมมือจากฝ่ายโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ผู้แสดง การปล่อยตัวละครให้เป็นไปตามลำดับคิวที่ผู้กำกับการแสดงวางไว้บอกคำสั่งในการเปิด ปิดฉาก

ผู้กำกับเวทีควรมีหน้าที่รับผิดชอบเพียงบนเวทีเท่านั้น บริเวณรอบข้าง จะเป็นข้างหลัง ในโรงละคร ในห้องพักผู้แสดง ผู้กำกับเวทีมีหน้าที่ดูแลให้สะอาดเรียบร้อย มีอำนาจว่ากล่าวตักเตือน ผู้ที่ยังไม่ถึงเวลาแสดง ส่งเสียงอึกทึก อันจะทำให้เป็นที่รบกวนสมาธิของผู้ที่กำลังแสดงได้

4. ผู้ออกแบบการแต่งกาย

จัดเตรียมเครื่องแต่งกาย อาจยืมหรือเช่ามาบ้าง หรือจัดสร้างขึ้นโดยยึดหลักประหยัดและหาได้ง่าย

5. ผู้แสดง

เมื่อได้รับเลือกต้องศึกษาท่าเรืออย่างละเอียด และหมั่นฝึกซ้อมการแสดงให้เกิดความสวยงาม จากพื้นฐานที่ได้ศึกษามาแล้ว และให้ครูคอยช่วยติชมเชิ้อฟังคำสั่งสอนของครูผู้ฝึก และผู้กำกับการแสดงต้องเป็นคนตรงต่อเวลา มาซ้อมตามเวลาที่ครูผู้ฝึกกำหนดไว้ ไม่ขาดการซ้อมโดยไม่จำเป็น ไม่ทำให้ผู้อื่นต้องเสียเวลาคอยตน

6. ประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นหัวใจของการแสดง อย่างน้อยก็เป็นการบอกให้ผู้อื่นรู้ว่าจะมีการแสดงอะไร มีจุดมุ่งหมายในการจัดอย่างไร เมื่อได้รับมอบหมายให้เป็นประชาสัมพันธ์จะต้องลงมือปฏิบัติงาน ดังนี้ ต้องรู้ว่าเป็นการแสดงอะไร ชื่อชุดการแสดงอะไร แสดงตั้งแต่วันที่เท่าไร เวลาใด สถานที่ใด เขียนป้ายประกาศให้ชัดเจน ตามป้ายประชาสัมพันธ์ มีสูจิบัตรแจกผู้ที่มีความสำคัญ เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ที่สนใจ เป็นต้น

7. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน

ต้องสรรหาบุคลากรที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียด ถี่ถ้วน รอบคอบ อย่างน้อยต้องมีประมาณ 2 คน เพื่อเป็นพยานซึ่งกันและกัน

8. เจ้าหน้าที่สถานที่

หอประชุมหรือที่จัดไว้เป็นเวทีการแสดง และสถานที่พักนักแสดง

คุณประโยชน์ของการจัดการแสดงดนตรี

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน
2. ได้ศึกษาสิ่งทีนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในการเรียนรู้
3. นักเรียนมีโอกาสปกครองตนเอง และมีหนทางระบายความคิดเห็น โดยผ่านกิจกรรมบางอย่างใน

โรงเรียน

4. ช่วยให้มีโอกาสได้รับความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรมบางอย่างของนักเรียนด้วย
5. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำ
6. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกมั่นคงในทางใจ เพราะมีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เกิดความ

สามัคคี

มารยาทในการเข้าชมการแสดงดนตรี

มารยาทในการเข้าชมการแสดงดนตรี เป็นสิ่งพื้นฐานที่ผู้ฟังดนตรีทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องในระหว่างเข้าชมการแสดง ไม่เปลืองไปรบกวนผู้อื่น โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือทำตัวเสียมารยาทต่อผู้เข้าชมท่านอื่นๆ รวมถึงนักแสดงดนตรีซึ่งมารยาทโดยทั่วๆ ไป มีดังต่อไปนี้

1. แต่งกายให้สุภาพ

ไม่สวมรองเท้าแตะ ควรสวมรองเท้าหุ้มส้น ใส่กระโปรงหรือกางเกงขายาวที่สุภาพให้เกียรติแก่สถานที่ ไม่ควรใส่สั้นจนน่าเกลียด

2. มาก่อนเวลาเริ่มการแสดงอย่างน้อย 30 นาที

ผู้เข้าชมการแสดงควรมาก่อนการแสดงเริ่มอย่างน้อย 30 นาทีเพื่อเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่การแสดงจะเริ่มและจะได้เข้าไปนั่งประจำที่ได้ทันก่อนเวลา

3. อ่านสูจิบัตรให้ละเอียดก่อนเข้าชมการแสดง

ในการชมการแสดงดนตรีนั้น การอ่านสูจิบัตรจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้เข้าชม เพราะในตัวสูจิบัตรจะบอกรายละเอียดต่างๆ ของการแสดงไว้ ไม่ว่าจะเป็นชื่อการแสดง ชื่อนักแสดง ลักษณะของเพลงแต่ละเพลง รวมถึงตารางการแสดงต่างๆ

ดังนั้นผู้เข้าชมจึงควรอ่านสูจิบัตรก่อนการแสดงเพื่อจะได้รู้รายละเอียดของการแสดงที่กำลังจะเริ่มขึ้น

4. ปรบมือหลังจบในแต่ละการแสดง

การปรบมือหลังจบการแสดงถือเป็นธรรมเนียมสากลที่ผู้เข้าชมควรปฏิบัติ

เพราะถือเป็นการให้เกียรติแก่นักแสดง แต่เพลงบางเพลงก็อาจมีหลายท่อนย่อย

และเมื่อนักแสดงเล่นจบในแต่ละท่อนย่อย นักแสดงก็อาจจะหยุดพักสักครู่แล้วจึงเล่นต่อ ผู้เข้าชมจึงมักเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าเพลงนั้นได้จบไปแล้ว จึงปรบมือคั่นท่อนย่อยเพลงนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ผิด ดังนั้นก่อนการแสดงจะเริ่มผู้เข้าชมจึงควรศึกษาลักษณะของเพลงแต่ละเพลงจากคู่มือให้ดีๆ

5. ปิดเครื่องมือสื่อสาร หรือเปิดระบบสั่งระหว่างการแสดง

ผู้เข้าชมควรงดใช้เครื่องมือสื่อสารทุกชนิดในระหว่างการแสดง

ปิดเสียงโทรศัพท์ทำให้เรียบร้อย เพื่อที่จะได้ไม่เป็นการรบกวนผู้ชมคนอื่นๆ

และที่สำคัญอย่างยิ่งเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนผู้แสดง เพราะสำหรับนักแสดงดนตรีแล้ว สมาธิเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

6. ไม่ลุกออกจากที่นั่ง หรือเข้าออกสถานที่แสดงโดยไม่มีเหตุจำเป็น

เพราะจะเป็นการรบกวนผู้อื่นดังนั้นผู้เข้าชมจึงควรเข้าห้องน้ำ และจัดการธุระต่างๆของตนเองให้เสร็จก่อนการแสดง

7. งดนำอาหารและเครื่องดื่มเข้าชมการแสดง เพราะกลิ่นของอาหารจะไปรบกวนผู้เข้าชมท่านอื่นๆ และเศษอาหารอาจหกเลอะเทอะ ทำให้สถานที่แสดงสกปรกได้

8. งดนำเด็กเล็กเข้าชม เพราะเด็กเล็กผู้ปกครอง มักจะยังไม่สามารถควบคุมได้อย่างเต็มที่

อาจจะก่อให้เกิดความรำคาญ และรบกวนสมาธิของผู้ฟังและนักแสดง

แบบฝึกหัด

เรื่อง หลักการจัดการแสดงและมารยาทในการชมการแสดง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ประโยชน์ของหลักการจัดการแสดงดนตรี
 - ก. ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน
 - ข. ได้ศึกษาสิ่งที้นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในการเรียนรู้
 - ค. ช่วยเสริมบุคลิกภาพนักเรียนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดคือหน้าที่ของ ผู้อำนวยการแสดง
 - ก. เขียนโน้ตและแกะโน้ตเพลงให้นักดนตรี
 - ข. สรรหางบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดการแสดง
 - ค. สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ
 - ง. รับผิดชอบการจัดการแสดงทั้งหมด
3. ข้อใดคือหน้าที่ของ ผู้แสดง
 - ก. ฝึกซ้อมบทเพลงให้ชำนาญ
 - ข. ทำตามใจตนเองทุกอย่าง
 - ค. รับฟังความคิดเห็นผู้ควบคุมวง
 - ง. ตรงต่อเวลา
4. ข้อใดคือหน้าที่ของ ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย (Costumer)
 - ก. สรรหาเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย
 - ข. บริการอาหารและน้ำดื่มให้นักแสดง
 - ค. ออกแบบเสื้อผ้าให้เข้ากับรูปแบบการแสดง
 - ง. แต่งกายให้นักแสดง
5. หน้าที่บริการ เป็นหน้าที่ของฝ่ายใด
 - ก. ผู้กำกับการแสดง
 - ข. เฮอร์คิวลิส
 - ค. ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกาย
 - ง. สวัสดิการ

6. หน้าที่คัดเลือกผู้แสดง เป็นหน้าที่ของบุคคลใด

ก. นักแสดงเลือกกันเอง

ข. ผู้อำนวยการแสดง

ค. ผู้กำกับการแสดง

ง. ผู้กำกับเวที

7. ข้อใดไม่ใช่สิ่งสำคัญของผู้กำกับเวที

ก. ออกคำสั่งเปิด-ปิดฉาก

ข. ปลอ่ยคิวนักแสดง

ค. ควบคุมการแสดงทั้งหมดบนเวที

ง. ต้อนรับแขกที่มาชมการแสดง

8. ข้อใดไม่ใช่มารยาทในการชมการแสดงดนตรีที่ดี

ก. ปิดเครื่องมือสื่อสาร

ข. งดนำอาหารและเครื่องดื่มเข้าชมการแสดง

ค. ปรบมือหลังจบในแต่ละการแสดง

ง. นำเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 3 ขวบเข้าชมการแสดง

9. ผู้ชมควรปรบมือให้แก่ผู้แสดงได้อย่างไรเหมาะสมเมื่อใด

ก. ระหว่างพิธีกรพูด

ข. ระหว่างมีการทำการแสดง

ค. หลังจบบทเพลง

ง. ปรบมือให้เฉพาะผู้แสดงนำ

10. เมื่อผู้แสดงแสดงผิดพลาด ผู้ชมควรทำอย่างไรจึงจะดูเหมาะสมที่สุด

ก. หัวเราะ

ข. โห่ร้อง

ค. ตะโกนด่า

ง. นั่งเฉย